

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pyydystämistä ja häirintää

1 Hakija

BirdLife Suomi ry

2 Asia

Lupahakemus 10 merikotkan pyydystämiseen GPS-seurantalaitteiden kiinnittämiseksi sekä höyhenten keräämiseen ja hallussapitoon tutkimustarkoituksessa 31.12.2030 asti Suomessa.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa pyydystää 10 merikotkaa (*Haliaeetus albicilla*) GPS-seurantalaitteiden kiinnittämiseksi tutkimustarkoituksessa 31.12.2030 asti.

Hakijan tarkoituksena on selvittää pesivien merikotkien liikkeitä pesimispaikkojen ympäristössä, tarkemmin 1) merikotkien habitaatin valintaa pesimisreviireillä ja 2) pesivien merikotkien vuotuisia lentomääriä, lentokorkeuksia ja reviirin kokoja. Merikotkan paikkatietoaineistojen avulla on mahdollista laatia mm. maankäytön suunnittelun avuksi elinympäristö- ja lentoennustemallinnuksia. Lisäksi paikkatietoaineistoa on mahdollista hyödyntää muissa ekologisissa tutkimuksissa myöhemmässä vaiheessa. Hakijan mukaan vastaavan tiedon saamiseksi ei ole osoitettavissa muuta, vähemmän lintuja häiritsevää menetelmää. Jotta saatava paikkatietoaineisto on mahdollisimman kattava ja yleistävä, pyritään tutkimuksessa keräämään aineistoa merikotkan levinneisyysalueelta eri puolelta Suomea. Hakemus koskee siksi koko Suomea pois lukien Ahvenanmaan maakunta.

Aineiston kerääminen toteutetaan pyydystämällä aikuiset linnut pesimäpaikkojen läheisyydestä kaukolaukaistavalla pyydyksellä tai supiloukkutyypisillä loukuilla. Jälkimmäisillä on Suomessa saatu muutamia merikotkia sivusaalina. Mahdollisesti kokeillaan myös Saksassa toimivaksi menetelmäksi todettujen kelluvien syöttien käyttöä. Käytettävä menetelmä valitaan paikan maasto-olosuhteitten mukaan. Haaskat toteutetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lintujen seuranta toteutetaan Ornitelan OT-50 GPS-seurantalaitteella. Pyydystäminen edellyttää lintujen haaskaruokintaa ja pyydyksiin totuttamista. Lintujen pyydystys aiheuttaa lyhytaikaista stressiä pyydystettäville yksilöille. Seurantalaite on kooltaan suositusten mukainen, eikä sen arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa lintujen elinkyvyille, mistä on osoituksena mm. Suomessa toteutettu tutkimus kotkien elossa säilyvyydestä seurantalaitteiden asentamisen jälkeen. Saatavilla tutkimustiedoilla arvioidaan olevan huomattavasti positiivisempi vaikutus lajien suojeluun verrattuna aiheutuviin häiriöihin. Lintujen pyydystäminen ja lähettimien asennus toteutetaan yhteistyönä alla mainittujen henkilöiden toimesta. Lintujen kiinniottajina ja haaskojen ylläpitäjinä toimivat ruokinnoilta

lintuja kiinniottavat rengastajat tai haaskoilta vieraspetoja pyytävät henkilöt. Seurantalaitteiden asennuksen suorittavat merikotkien rengastajat, joilla on kokemusta lähettimien asennuksista mm. Jouni Lamminmäki, Olli-Pekka Karlin, Jukka Ylikarjula sekä mahdollisesti muut asennukseen koulutettavat rengastajat.

Merikotkien pyydystäminen ei sijoitu Natura 2000 -alueille tai luonnonsuojelualueille.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Merikotka on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja pyydystäminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutoinaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan pyydystää ja varustaa merikotkia GPS-seurantalaitteilla alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa 31.12.2030 asti Suomessa pl. Ahvenanmaan maakunta.
2. Tällä luvalla saa pyydystää 10 merikotkaa ja asentaa näille GPS-seurantalaitteet.
3. Lintuja pyydystäessä ja seurantalaitteita kiinnittäessä on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
4. Em. toimenpiteet eivät saa vaarantaa lintujen terveyttä tai hyvinvointia. Mikäli on vaarana, että linnut vahingoittuvat, on toiminta lopetettava välittömästi.
5. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
6. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydetessä lupa on esitettävä.
7. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
8. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
9. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain 31.12. mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla

LVV-U/52291/2026 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä linnuille tehtyjen toimenpiteiden kesto, ajankohdat ja sijainnit, vapautusajankohdat ja tieto lähettimien toiminnasta. Lisäksi raportissa tulee ilmoittaa pyydystettyjen merikotkien sukupuoli ja antaa arvio mahdollisista toimenpiteiden vaikutuksista merikotkiin.

10. Hakijan tulee pyydetäessä luovuttaa paikannusaineisto Lupa- ja valvontavirastolle tutkimus- ja suojelutarkoitusta varten. Lupa- ja valvontavirasto voi harkintansa mukaan luovuttaa materiaalia kolmansille osapuolille em. tarkoituksessa.
11. Mikäli poronhoitoalueella asennetaan GPS-seurantalaitteita merikotkille, tulee hakijan lähettää kerätty paikkatieto merikotkan seurannasta poronhoitoalueella vastaavalle Metsähallitukselle 3 vuoden ajan seurantalaitteen asentamisesta. Paikkatietoa lähetettäessä tulee antaa päätöksen asianumero LVV-U/52291/2026. Paikkatiedon voi lähettää kerran vuodessa. Hakija voi myös halutessaan jakaa Metsähallitukselle tunnukset lähetinpalveluun live-seurantaa varten, mutta tämä ei vapauta hakijaa vuosittaisesta lähetysvelvollisuudesta.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Merikotkan seurannalla saadaan tietoa mm. merikotkien habitaatista, lentomääristä, lentokorkeuksista ja reviirien koosta eri puolilla Suomea, mikä mahdollistaa merikotkan elinympäristö- ja lentoennustemallinnusten tuottamisen esim. maankäytön suunnittelua varten.

Asiaan ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä vastaavaa tietoa ei ole mahdollista saada vähemmän merikotkia häiritsevillä menetelmillä. Toimenpiteisiin osallistuvilla henkilöillä on rengastuslupa ja aikaisempaa kokemusta kotkien pyydystämisestä ja valjastamisesta GPS-seurantalaitteilla. Toimenpiteistä aiheutuva häiriö on linnuille vähäinen, sillä GPS-seurantalaitteen paino on alle 3 % linnun painosta. Pyydystämällä ja GPS-seurantalaitteiden asentamisella ei ole havaittu kielteisiä vaikutuksia kotkien pesintään tai pesimämenestykseen, minkä vuoksi lupa on voimassa myös merikotkan pesimäaikana.

Toimenpiteiden ei arvioida heikentävän merikotkan suotuisaa suojelutasoa, sillä toimenpiteillä ei ole sallittua vaarantaa lintujen hyvinvointia tai terveyttä, eikä toimenpiteistä ole haittaa merikotkan pesinnälle tai pesimämenestykselle/poikastuotolle.

Mikäli merikotkia pyydystetään poronhoitoalueella, tulee paikkatieto lähettää merikotkan seurannasta poronhoitoalueella vastaavalle Metsähallitukselle 3 vuoden ajan lähettimen asentamisesta alkaen.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artiklat 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

8 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kevät-talvi on merikotkan pyydystämisen kannalta otollisinta aikaa vuodesta, jolloin myös riski jonkin toisen reviirin merikotkan pyydystämiseen on alhaisin. Jotta merikotkan pyydystä-misen kannalta suotuisinta aikaa on riittävästi merikotkan pyydystämisen vaikeuteen sekä luvan voimassaoloaikaan suhteutettuna, tulee luvan mukaisiin toimenpiteisiin voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja tutkimusintressin vuoksi lykätä.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

10 Käsittelymaksu

Maksutta. Valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla

Päätös
23.3.2026
LVV-U/52291/2026
Julkinen

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/52291/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/52291/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Uljas Salli 23.03.2026 09:37

Esittelijä Ramstedt Robin 23.03.2026 09:31